

17. Финансовый менеджмент : навч. посіб. / А.В. Шегда, Т.М. Литвиненко, М.П. Нахаба та ін. ; За ред. А.В. Шегди. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання-Прес, 2002. – 335 с.
18. Черваньов Д.М. Менеджмент фінансової діяльності підприємств : навч. посіб. / Д.М. Черваньов Д.М. – К. : Знання-Прес, 2003. – 622 с.
19. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник / З.Є. Шершньова. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2004. – 699 с.

Трусова Н. В.

Днепропетровский государственный аграрно-экономический университет

ПАРАДИГМА УПРАВЛЕНИЯ ФОРМИРОВАНИЕМ ФИНАНСОВОГО ПОТЕНЦИАЛА СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

Резюме

В результате исследования выделены направления процесса управления формированием финансового потенциала сельскохозяйственных предприятий. Определены составляющие и элементы системы управления финансового потенциала, его функциональные звенья. Обоснованы специфические закономерности формирования финансового потенциала, которые отображают сущность связей самого процесса управления и характеризуют объективность, необходимость и обязательность их проявления.

Ключевые слова: финансовое управление, финансовый потенциал, финансовые ресурсы, инвестиционная, финансовая деятельность, сельскохозяйственные предприятия.

Trusova N. V.

Dnepropetrovsk State Agrarian-Economic University

MANAGEMENT PARADIGM FORMING OF FINANCIAL POTENTIAL OF AGRICULTURAL ENTERPRISES

Summary

The study identified areas of financial management process formation potential of agricultural enterprises. The composition and the elements of the financial management capacity of its functional units are defined. Specific patterns forming financial potential, reflecting the essence of the process of managing relationships and characterize fairness, necessity and obligation of their manifestation are grounded.

Key words: financial management, financial potential, financial resources, investment, financial activity, agricultural enterprises.

УДК 637.1:631.1.027

Туманова А. Ю.

Задорожнюк Н. О.

Одесский национальный политехнический университет

ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Досліджено, що економічний розвиток будь-якого підприємства, особливо промислового, залежить від швидкості та періодичності впровадження в першу чергу техніко-технологічних інновацій. На основі аналізу існуючих наукових поглядів поглиблено поняття «інноваційний потенціал» та визначено його значення в стратегічному управлінні інноваційною діяльністю підприємства. Доведено, що інноваційний менеджмент сьогодні виступає одним з найефективніших засобів підвищення ефективності роботи будь-якого підприємства та збільшення його конкурентних переваг.

Ключові слова: інноваційний потенціал, економічний розвиток, інноваційна діяльність, промислове підприємство, стратегічне управління.

Постановка проблеми. Сучасні світові тенденції ринкових відносин обумовлюють прагнення суб'єктів господарювання до постійного економічного розвитку, що призводить до необхідності розв'язання інноваційних завдань. Тому у найближчій і довгостроковій перспективі максимізація саме інноваційного фактору стане вирішальною умовою стійкого розвитку національної економіки України.

Цим шляхом ідуть розвинуті країни, і у нашого суспільства є всі передумови орієнтуватися на цей досвід. Однак при управлінні інноваційною

діяльністю сучасних підприємств виникають суперечності в розумінні сутності основних понять, що відбивають інноваційну складову. Одним з головних таких понять є «інноваційний потенціал», що є базисом для здійснення інноваційної діяльності на підприємстві. У зв'язку з цим вирішення проблеми значення інноваційного потенціалу в стратегічному управлінні інноваційною діяльністю підприємства є безумовно актуальним напрямом дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розв'язанню проблем підвищення економічної

ефективності підприємств України на основі активізації інноваційної діяльності присвячені праці як вітчизняних, так і зарубіжних науковців: А. Алексєєва, Ю. Архангельського, В. Аньшина, М. Бункина, І. Ваховича, М. Денисенко, В. Дудченко, Е. Забарної, Н. Задорожнюк, А. Николаєва, О. Паливода, О. Нікітіна та інших [1-15]. Наукові труди зазначених вчених сформували своєрідний фундамент для розгляду задач, пов'язаних з різними інноваціями на підприємствах та вирішенням проблем, які виникають при досягненні інноваційного розвитку в країні. Проте залишається ряд актуальних питань, пов'язаних з поглибленням поняття «інноваційний потенціал» та його управлінням на підприємстві. Ці питання потребують додаткового розгляду для здійснення можливості інноваційного розвитку підприємства, галузі та національної економіки. Усе вищезазначене підтверджує актуальність статті, а відтак зумовило вибір напряму дослідження в науковому аспектах.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Одним з найважливіших завдань вітчизняної економіки в сучасних умовах є інтеграція України у світовий економічний простір на партнерських засадах. Його вирішення вимагає обґрунтування проблемних теоретико-методологічних і прикладних аспектів, які повинні базуватися на результатах поглиблених наукових досліджень. Зокрема, це стосується інноваційного розвитку вітчизняних промислових підприємств. Складність розв'язання проблем їх інноваційної діяльності посилюється невизначеністю зовнішнього середовища. Проблема інноваційного розвитку промислових підприємств тісно пов'язана з вибором стратегії розвитку країни, бо є її пріоритетним напрямком. Підходи до вибору напрямків інноваційної діяльності підприємств носять не тільки економічний, а й соціальний характер. Вітчизняним промисловим підприємствам необхідно здійснювати пошук ефективних напрямків інноваційного розвитку з урахуванням впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на основі використання досягнень науково-технічного прогресу та вітчизняного і зарубіжного досвіду. Тому важливого значення при здійсненні цих напрямків відіграє інноваційний потенціал, розгляд якого та вирішення проблем, пов'язаних з його аналізом та покращенням є досить не вирішеною частиною загальної проблеми досягнення інноваційного розвитку підприємствами.

Мета дослідження. На основі аналізу існуючих наукових поглядів поглиблено розглянути поняття «інноваційний потенціал» та визначено його значення в стратегічному управлінні інноваційною діяльністю промислового підприємства. Для досягнення поставленої мети нами виконані наступні завдання: проаналізовані теоретичні аспекти інноваційної діяльності та стратегій її здійснення на підприємствах; доведено важливе значення «інноваційного потенціалу» в стратегічному управлінні інноваційною діяльністю підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційний розвиток економіко-виробничих структур, під якими пропонується розуміти підприємства різних організаційно-правових форм та скооперовані з ними структури виробничого і невиробничого характеру, промислово-фінансові групи, холдинги та ін., є складовою частиною інноваційного розвитку національної економіки і важливим аспектом відтворення виробничих відносин, що полягають в оновленні складу і побудо-

ви основних фондів та удосконаленні організації їх використання як на стадії формування, так і науково-технічної підготовки виробництва.

Методологія дослідження побудована на базі сучасних економічних теорій в галузі управління економічними системами, що враховують об'єктивність змін, які відбуваються під впливом мінливого зовнішнього середовища [9, с. 30].

Але незважаючи на досить високий рівень науки, відомі в світі наукові школи, наявність значної кількості фахівців із вищою освітою у народному господарстві, запас неререалізованих винаходів, в Україні спостерігається суттєва інноваційна криза промислового виробництва. Так, аналіз інноваційної діяльності в Одеській області за перший квартал 2014 року засвідчив, що лише 8 підприємств впровадили нові технологічні процеси, на 4 підприємствах освоїли виробництво нових видів машин, устаткування, апаратів і приладів, на 33 – матеріалів, виробів, продуктів, на 25 – товарів народного споживання. Сумарна кількість підприємств, які займалися зазначеними видами інноваційної діяльності, зростає з 31 до 42. Це становить лише 6,6% організацій, що перебували у колі спостережень [16].

Такі невтішні результати потребують розв'язання проблем активізації інноваційної діяльності підприємств як у регіоні, так і в цілому в національній економіці. Запорукою цього можуть стати науково обґрунтовані і розроблені питання стосовно спроможності суб'єктів господарювання до інноваційної діяльності, наявності у них необхідних першочергових передумов. Слід зазначити, що головна увага має приділятися їх вивченню на рівні підприємства як генератора новаторських процесів.

Комплексною характеристикою спроможності підприємства до інноваційної діяльності є його інноваційний потенціал. Це поняття є концептуальним відображенням феномену інновацій. Зовсім недавно воно ввійшло до числа термінів економічної науки як економічна категорія, але в сучасній економічній літературі, у тому числі й українській, відсутнє однозначне його визначення. У наукових працях цей термін вживається, як правило, операційно при розв'язанні інших науково-пізнавальних завдань. У багатьох наукових дослідженнях автори концентрують свої зусилля на вивченні окремих сторін інноваційного потенціалу, тому в літературі представлені специфічні визначення, які мало співвідносяться між собою. Іноді поняття «інноваційний потенціал» отожднюється з науковим, інтелектуальним, творчим та науково-технічним потенціалом [5, с. 23].

Спочатку спробуємо розглянути визначення цього поняття з точки зору онтології.

У широкому розумінні поняття «потенціал» (лат. «potencia» – сила) – це засоби, запаси, джерела, що є в наявності й можуть бути використані, приведені в дію для досягнення певної мети, виконання плану, розв'язання завдань, можливості якої-небудь соціальної системи у певній області. Сучасна економіка запозичила термін «потенціал» із фізики, де він означає кількість енергії, яку накопичила система і яку вона спроможна реалізувати в роботі. Визначення промислового потенціалу підприємства можна сформулювати як сукупність засобів і предметів праці, робітників, їхніх навичок, мотивів і стимулів, виробничих відносин, що склалися за багато років і перебуває у системній єдності. Потенціал – це прихована можливість використання виробничої сили ресурсу, він міститься у самому наявному ресурсі [8, с.34].

Аналіз економічних аспектів поняття «інноваційний потенціал» виявляє широкий спектр підходів до його вивчення. Розглянемо деякі з них:

- інноваційний потенціал – це одна з трьох складових інноваційного простору, яка включає в себе особисті й ділові якості керівників, професійну й економічну підготовку, професійні досягнення (авторські посвідчення, винаходи тощо), матеріально-технічне і фінансове забезпечення, інноваційний потенціал визначається набором здійснюваних нововведень;

- інноваційний потенціал – сукупність різних видів ресурсів, включаючи матеріальні, фінансові, інтелектуальні, інформаційні та інші ресурси, необхідні для здійснення інноваційної діяльності;

- інноваційний потенціал містить невикористані, приховані можливості накопичених ресурсів, що можуть бути задіяні для досягнення цілей економічних суб'єктів;

- інноваційний потенціал регіону являє собою категорію особливого змісту, що включає не лише інноваційні ресурси й механізм їх використання в організаційно-господарській системі, а й активність інноваційних процесів у регіональній економіці [3, с. 25; 8, с. 29].

Як бачимо, існують різні підходи до тлумачення цього поняття. Одні автори роблять наголос на наявності ресурсів, інші – на можливості їх використання. Але більшість керується так званним ресурсним підходом, тобто уявляє інноваційний потенціал як сукупність ресурсів, виділяючи найчастіше такі її елементи, як кадрова, інформаційно-методологічна, організаційна й матеріально-технічна складові. Окремо можна виділити фінансові ресурси, які забезпечують умови реалізації інших елементів і виконують роль їх кількісної оцінки. Усі складові частин мають бути узгоджені між собою і виконувати певні функції згідно з механізмом їх використання, який розробляється у надрах інноваційного менеджменту підприємства. Фінансова складова інноваційного потенціалу, наприклад, забезпечує надходження коштів для виконання інноваційних процесів, створює стимули і умови для розробки інновацій, впливає на вибір тематики інноваційних проектів відповідно до потреб функціонування і розвитку самої інноваційної сфери, сприяє ефективному формуванню витрат на інновації, реалізує необхідну еластичність надходжень фінансових ресурсів відповідно до протікання етапів інноваційного процесу.

Враховуючи викладене, вважаємо за доцільне подати таке визначення інноваційного потенціалу підприємства, як сукупність соціально-економічних ресурсів, що можуть за певних діючих внутрішніх і зовнішніх чинників інноваційного середовища бути спрямовані на реалізацію інноваційної діяльності, метою якої є задоволення нових потреб суспільства. У цьому визначенні сконцентровано сукупність інноваційних ресурсів, їх цільову спрямованість (задоволення потреб), а також враховано фактор інноваційного середовища. Тому вважаємо його таким, що повніше та глибше розкриває сутність цієї важливої на сьогодні економічної категорії. В сучасних умовах відбувається багато змін, які впливають на інноваційний потенціал і які слід враховувати при управлінні його розвитком. Це і розширення варіантів використання ресурсів для досягнення цілей інноваційної діяльності, і посилення функцій держави з мобілізації й ефективного використання інноваційних ресурсів, і підвищення ролі імовірнісних факторів, пов'язаних із визначенням

напряму інноваційного потенціалу, і ускладнення змісту, структури й динаміки ресурсної бази інноваційного розвитку економічних суб'єктів. Також слід урахувувати, що інноваційний потенціал має свої обмеження: функціональне (визначає якісний зміст потенціалу) й відтворювальне (вказує на межі його існування, поза ними потенціал втрачає свої властивості й особливості).

Важливо відзначити, що з урахуванням вивчення інноваційного потенціалу в Україні була розроблена методика віднесення підприємства до інноваційного типу [15], в рамках якого розраховувалися наступні коефіцієнти:

- 1) частка витрат на науково-дослідні та дослідно-конструкторські розробки (НДДКР) у загальному обсязі витрат організацій;

- 2) ефективність витрат на НДДКР;

- 3) частка інноваційної продукції в обсязі продукції, виробленої організаціями;

- 4) частка науково-технічного персоналу в структурі організацій;

- 5) співвідношення придбаних і проданих технологій;

- 6) коефіцієнт комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

Крім того, в рамках методики наведені рекомендовані галузеві значення перерахованих показників, що дозволяє більш точно позиціонувати промислові підприємства як інноваційно-активні виробничі одиниці. У той же час, простежується орієнтація на технологічні та продуктові інновації, при цьому не підлягають обліку інші типи інновацій – організаційні, управлінські.

Різноманітність методик і відсутність єдиного підходу надають на промислові підприємства України негативний вплив, тому що складно вибрати найкращий інноваційний підхід для розвитку підприємства. Існуючі підходи слабо пов'язані з реальною практикою, оскільки не згадують відомих моделей і методів їх інших предметних областей і не адаптовані до сучасних умов в Україні, а також вимагають подальшого аналізу

Підбиваючи підсумок у розгляді зазначеного питання, відзначимо, що розв'язання проблеми інноваційного розвитку може значно вплинути на подолання негативних явищ перехідного періоду. Передумовою й важливою складовою будь-якої інновації є інноваційний потенціал, тому кожному суб'єкту господарювання необхідно знати й розуміти теоретичні основи, закономірності процесу формування, структуру, джерела зростання, методи оцінки й напрями ефективного використання такого потенціалу. Вільне володіння цими питаннями дасть змогу їм об'єктивно оцінювати свої можливості, розробляти нові напрями інноваційної діяльності, сформулювати ефективну стратегію інноваційного розвитку [6, с. 40].

Висновки з проведеного дослідження. З наведеного вище можна зробити наступні висновки:

1. На основі досвіду розвинутих країн доведена актуальність та важливість обраного напрямку дослідження.

2. Дослідження процесів виникнення, формування та становлення інноваційної теорії економічного розвитку засвідчили, що її основними результатами є визнання активної ролі особистості підприємця і врахування економічного значення технічного розвитку; неперервне та планове економічне зростання може бути забезпечене рядом факторів, серед яких найбільш визначним є технологічні зміни; довготерміновий економічний розвиток залежить від швидкості та періодичності

впровадження техніко-технологічних інновацій; розмір валового національного продукту. Усі наведені фактори прямо залежать від розвитку інноваційної діяльності.

3. У результаті синтезу наукових досліджень виявлено, що саме інноваційна діяльність визначає темпи економічного росту країни та її регіонів, які у свою чергу досягаються лише за умови неперервного впровадження інновацій, а не їх поодиноких проявів.

4. На основі аналізу існуючих наукових поглядів поглиблено поняття «інноваційний потенціал» як сукупність соціально-економічних ресурсів, що можуть за певних діючих внутрішніх і зовнішніх чинників інноваційного середовища бути спрямовані на реалізацію інноваційної діяльності, метою якої є задоволення нових потреб суспільства.

5. Формування і реалізація інноваційного потенціалу сучасних підприємств і є важливою передумовою подальшого виходу України з кризи, перебудови економіки, її прискореного розвитку. Інноваційний потенціал промислового підприєм-

ства слід розглядати як здатність підприємства створювати нову вартість шляхом залучення всіх його наявних матеріальних і нематеріальних активів з метою його інноваційного розвитку. Інноваційний потенціал формується з двох основних елементів: потенціал матеріальних ресурсів інноваційної діяльності та інтелектуальний потенціал. Кожен з елементів інноваційного потенціалу має специфічні цілі використання і розвитку, підлягає впливу різних факторів і в залежності від рівня розвитку може бути віднесений до сильних або слабких сторонам підприємства.

6. Ефективним засобом підвищення ефективності підприємницької діяльності, а особливо промислового значення виступає саме інноваційний менеджмент. Безграмотне планування і здійснення інноваційної стратегічної діяльності може збільшити витрати підприємця і понизити ефект від її застосування. Тому на кожному промисловому підприємстві доцільно проводити обґрунтоване планування, розробку і контроль стратегічних інновацій.

Список літератури:

1. Алексеев А. Складові економічного реформування в Україні / А. Алексеев, Ю. Архангельский // Економіка України. – 2002. – № 4. – С. 59.
2. Аньшин В.М. Научно-технический уровень отрасли: методы оценки, измерения, анализа: аналит.обзор / В.М. Аньшин, В.Ф. Шмелев. – М. : ВНИИЦ, 1990. – 145 с.
3. Бажал Ю. Економічна теорія економічних змін : підруч. [для вищ. навч. закл.] / Ю.Бажал. – К. : Заповіт, 1996. – С. 122.
4. Базилевич М.К. Макроэкономика : учеб. [для высш. уч. завед.] / М.К. Базилевич, Л.О. Баластрик. – К. : Четверта хвиля, 1997. – 224 с.
5. Бункина М.К. Национальная экономика : учеб. [для высш. уч. завед.] / М.К. Бункина. – М. : АНХ, Дело, 1997. – 272 с.
6. Вахович І.М. Фінансова політика сталого розвитку регіону: методологія формування та механізм реалізації / І.М. Вахович. – Луцьк : Надстир'я, 2007. – 493 с.
7. Денисенко М.П. Теоретичні засади інноваційного розвитку економіки України // Інноваційно-інвестиційна стратегія розвитку національної економіки : зб. наук. праць / М.П. Денисенко, А.П. Гречан. – Київ, 2004. – С. 105-119.
8. Дудченко В.С. Основы инновационной методологии / В.С. Дудченко. – М. : На Воробьевых, 1996. – 68 с.
9. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна / А.П. Гальчинський, С.В. Львовчкін, В.П. Семиноженко. – К. : Знання України, 2004. – 216 с.
10. Економіка та організація інноваційної діяльності : підруч. [для вищ. навч. закл.] / О.І. Волков, М.П. Денисенко, А.П. Гречан [та ін.] – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 662 с.
11. Забарная Э.Н. Активизация инновационно-инвестиционного потенциала региона / Э.Н. Забарная // Экономика Крыма. – 2007. – № 20. – С. 22-26.
12. Задорожнюк Н.О., Попков Д.А. Інноваційний розвиток галузі легкої промисловості (на прикладі ТОВ «Ю-дизайн») / Н.О. Задорожнюк, Д.А. Попков // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економ. науки». – 2013. – № 1(56). – С. 223-226.
13. Николаев А. Инновационное развитие и инновационная культура // Проблемы теории и практики управления, 2001. – № 2. – С. 57-63.
14. Паливода О.М. Управление инновационными преобразованиями на предприятиях легкой промышленности: проблемы и пути решения / О. Паливода // Актуальные проблемы экономики, 2008. – № 9(75). – С. 101-109.
15. Никитина О.В., Методы оценки инновационной активности предприятий : автореферат. – Издательство СПбГИЭУ, г. Новосибирск, 2009. – 24 с.

Туманова А. Ю.

Задорожнюк Н. А.

Одесский национальный политехнический университет

ЗНАЧЕНИЕ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА В СТРАТЕГИЧЕСКОМ УПРАВЛЕНИИ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

Резюме

Исследовано, что экономическое развитие любого предприятия, особенно промышленного, зависит от скорости и периодичности внедрения в первую очередь технико-технологических инноваций. На основе анализа существующих научных взглядов углубленно понятие «инновационный потенциал» и определено его значение в стратегическом управлении инновационной деятельностью предприятия. Доказано, что инновационный менеджмент сегодня выступает одним из эффективных средств повышения эффективности работы любого предприятия и увеличения его конкурентных преимуществ.

Ключевые слова: инновационный потенциал, экономическое развитие, инновационная деятельность, промышленное предприятие, стратегическое управление.

Tumanova A. Yu.
Zadorozhniuk N. A.
Odessa National Polytechnic University

VALUE INNOVATION POTENTIAL IN STRATEGIC INNOVATION MANAGEMENT INDUSTRIAL ENTERPRISES

Summary

Investigated that the economic development of any business, especially industrial, depends on the speed and frequency of implementation primarily technical and technological innovation. Based on the analysis of existing scientific views in depth the concept of "innovation capacity" and set its value to strategic innovation management company. Proved that innovation management today is one of the most effective means of improving the efficiency of any business and increase its competitive advantage.

Key words: innovation potential, economic development, innovation, industrial enterprise, strategic management.

УДК 338.262

Турило А. А.
Криворізький національний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ МАРКЕТИНГУ

У статті досліджені питання удосконалення планування інноваційного розвитку підприємства в сучасних економічних умовах. При цьому враховано специфіку виробництва та вимоги ринку. Визначено зв'язок маркетингових досліджень з процесом планування інноваційного розвитку підприємства.

Ключові слова: інноваційний розвиток підприємства, планування інноваційного розвитку, маркетингові умови.

Постановка проблеми. В сучасних умовах господарювання, посилення конкурентної боротьби і інформаційної глобалізації все більше затверджується інноваційний тип розвитку підприємств, корпорацій, галузей і економіки країни в цілому. Для підприємств і корпорацій це означає, що процес інноваційного їх розвитку (процес інноватизації) повинен бути системним та ефективно управляємим. Ключовим елементом такої системи є процес планування інноваційного розвитку підприємства. В свою чергу планування інноваційного розвитку виступає складовою загального плану економічної діяльності підприємства (в розрізі довгострокового, середньострокового і короткострокового розвитку підприємства).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням вивчення інновацій присвячено роботи вітчизняних та закордонних економістів, таких як О. Амоша [1], І. Балабанов [2], П. Друкер [3], В. Захарченко [4], С. Івашковський [5], Н. Ілляшенко [6], А. Карпіщенко [7], М. Портер [8,9], Й. Шумпетер [10] та ін. На сьогодні немає більш широковживаної, актуальної і значимої для людства категорії, ніж «інновації». Багатьма авторами розглядаються різні аспекти інноваційної діяльності на всіх рівнях господарювання світової системи [1-10 та ін.].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Отже, в економічній літературі багато уваги приділяється питанню планування інновацій. Однак існує необхідність розглянути окремі аспекти даного питання з огляду на планування інновацій з врахуванням маркетингових чинників.

Мета статті. В роботі будуть удосконалені підходи до планування інноваційного розвитку підприємства з врахуванням впливу маркетингових

чинників з метою виконання місії підприємства в сучасних умовах господарювання.

Виклад основного матеріалу. В ринкових умовах господарювання планова робота на підприємстві все більше спирається на маркетингові дослідження, що є абсолютно закономірним процесом, бо світ стає все більш глобальним, вплив зовнішніх чинників зростає (при цьому в певній мірі зростає мінливість і невизначеність дії цих чинників).

На рисунку 1 представлено загальну схему, що відображає процес планової роботи на підприємстві з врахуванням важливої в ньому маркетингової складової, направленої на інноваційний розвиток підприємства.

Маркетингові дослідження на підприємстві, як і маркетинговий план, повинні орієнтуватися, по-

Рис. 1. Планування інноваційного розвитку підприємства на засадах маркетингу і всебічного врахування специфіки виробництва